

Sveučilište u Zadru
Odjel za klasičnu filologiju

VODIČ ZA BUDUĆE STUDENTE

Zašto klasična filologija?

Poznavanje latinskog i grčkog jezika nije nešto čime se u današnje doba može pohvaliti velik broj ljudi, čak ni među visokoobrazovanim. Neki te jezike skeptično odbacuju, ne videći nikakvu korist u njima i smatrajući ih u svakom pogledu "mrtvima". Međutim, činjenica je da klasična Grčka i Rim predstavljaju temelj na kojem je sazdana čitava zapadna civilizacija kojoj i sami pripadamo. Iako se i danas svi dive atenskoj Akropoli ili rimskom Koloseju smatrajući ih neprolaznim vrijednostima ("klasicima"), olako se zaboravlja da su ta, kao i sva druga remek-djela graditeljstva (i književnosti, znanosti, filozofije itd.), nastala kao proizvod antičkog društva i ljudi koji ga čine. A postoji li išta što o nekom društvu govori više od njegova jezika? Poznavanje grčkog i latinskog jezika, dakle, jedna je od osnovnih pretpostavki za kvalitetno poznavanje antičkog društva i njegove kulture, a poznavanje antičke kulture preduvjet je za poznavanje čitave zapadne kulture, a time i nas samih.

Grčki i latinski jezik, kao i klasična civilizacija uopće, ostali su dio kulturnog svijeta dugo nakon što su nestali njihovi izvorni govornici. Ta su dva jezika dugo vremena bila praktički jedini jezici europske znanosti i službene komunikacije uopće, stoga ne čudi da i danas ogromna većina internacionalnih znanstvenih termina vuče svoje podrijetlo baš iz tva dva jezika. Grčki i latinski na taj su način zapravo postali prisutni u svakom jeziku, uključujući tu, naravno, i hrvatski. Stoga, ne samo da grčki i latinski nisu "mrtvi" jezici, nego su itekako "živi", i može se reći da su zapravo življi od svih ostalih. Naime, njihovim se riječima služi daleko najveći broj govornika, doduše većinom nesvesno, zato što su te riječi usvojili u vlastite jezike. Praktično gledano, čak i površno poznavanje klasičnih jezika ne samo da uvelike smanjuje potrebu za korištenjem rječnika stranih riječi, nego omogućuje i bolje poznavanje vlastitog i ogromne većine ostalih europskih jezika.

Slično vrijedi i za kulturu. Naime, ne postoje jezici koji se u tolikoj mjeri poistovjećuju s "općom kulturom" kao što su to grčki i latinski. Praktički svi njihovi "proizvodi" - kao što su mnogobrojni antički mitovi i epovi, zatim lirska, dramska, historiografska i ostala djela - postali su opća vrijednost, jedan od temelja kulture svih zapadnih naroda. Poznavanje jezika na kojem su ona napisana omogućuje luksuz neposrednog uvida u te temelje. Možemo li se onda čuditi nekome tko želi studirati te jezike i pripadajuću književnost? Za klasičnog filologa antičko doba nije više samo skup nijemih ruševin, nego ono postaje vrlo rječito razdoblje iz kojega se može naučiti jako puno, ne samo o prošlosti, nego i o kritičkom promatranju sadašnjih i budućih zbivanja. Uostalom, upravo su nas Rimljani naučili da je povijest učiteljica života. Mnogobrojne su slavne osobe cijenile ta dva jezika i sve što oni

podrazumijevaju. Jedan od njih je i Winston Churchill, koji je jednom prilikom rekao: "Sve bih đake natjerao da nauče engleski, zatim bih pametnima kao posebnu čast dopuštao da nauče i latinski, a grčki bi im bio specijalna nagrada."

Studirajući klasičnu filologiju na Sveučilištu u Zadru, najvećem hrvatskom integriranom sveučilištu, imat ćete priliku učiti na atraktivnoj lokaciji, u gradu čija povijest seže u antiku, i u intimnom okruženju skromnog broja studenata. To omogućuje bolju povezanost s ostalim studentima i samim profesorima, koji su otvoreni za bilo kakvu pomoć i koji svojim interesima pokrivaju veliki prostorni i vremenski raspon kojim se prostiru klasični jezici: od mikenskog grčkog pa sve do latiniteta hrvatskih humanista. Ukoliko vas zanima antički svijet, njegov jezik, kultura i nasljeđe kojih smo i sami dio, pridružite nam se.

O Sveučilištu

Sveučilište u Zadru (Universitas Studiorum Jadertina) najstarije je sveučilište na području Hrvatske. O akademskim aktivnostima u Zadru svjedoče zapisi još iz 10. stoljeća. Za vrijeme Hrvatsko-Ugarskog Kraljevstva Zadar je bio sjedište sveučilištâ, čemu je svakako doprinijela činjenica da je Zadar bio najvažnija pomorska točka Kraljevstva i u njemu su bila sjedišta institucija državnih vlasti. Ta se tradicija Sveučilišta prekida za vrijeme Napoleonskih ratova, no ono ubrzo nastavlja sa svojim djelovanjem u novom rahu. Tako je godine 1807. osnovan Licej koji je objedinio srednjoškolsko obrazovanje i visokoškolsku nastavu. Zadarski Licej imao je nastavu koja je bila u razini visokoškolskog obrazovanja iz kirurgije, medicine, kemije i prava, a ubrzo se iz Liceja formiraju posebni sveučilišni studiji ovih grana. Nakon toga Sveučilište nastavlja svoj razvoj kao visokoobrazovna institucija. Svoj moderni izgled Sveučilište dobiva 1955. godine kao Filozofski fakultet u Zadru pri Sveučilištu u Zagrebu, a 1974. godine prelazi u sastav novoosnovanog Sveučilišta u Splitu. Svoj konačni status Sveučilište stječe 4. srpnja 2002. i danas broji 25 sveučilišnih odjela, na kojima se izvode studiji na tri razine: preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj.

Većina odjela, pa tako i Odjel za klasičnu filologiju, nalazi se na Starom kampusu koji je na prekrasnom mjestu. Smješten je tik uz more na zadarskoj rivi na poluotoku, a pogled kroz prozore učionica na more i otoke često skreće pažnju s knjiga i doprinosi razvijanju tipične dalmatinske fjake. Sam centar grada udaljen je od Sveučilišta svega nekoliko minuta hoda duž rive ili kroz ulice naselja. Sve su pogodnosti studentima nadohvat ruke, od studentskih restorana, trgovina, kopirnice, knjižara pa sve do zabavnih sadržaja. Novi kampus, kraj kojega se nalazi i Studentski dom, nešto je udaljeniji i nalazi se izvan starog dijela grada, no i do njega se može doći za desetak minuta lagane šetnje. Na ta se dva kampusa odvija većina nastavnih i ostalih aktivnosti na Sveučilištu.

O ODJELU I PROFESORIMA KLASIČNE FILOLOGIJE

Odjel za klasičnu filologiju nalazi se na trećem katu zgrade Starog kampusa Sveučilišta u Zadru. Na Odjelu se mogu upisati dva studija, Grčki jezik i književnost te Latinski jezik i rimska književnost. Studijski su programi dvopredmetni, što znači da je moguće kombinirati jedan od dva predmeta s bilo kojim drugim dvopredmetnim studijem na Sveučilištu (npr. Grčki jezik i književnost i Povijest umjetnosti). Međutim, preporučuje se upravo kombinacija grčkog i latinskog jezika zato što se nadopunjaju na više razina (jezičnoj, kulturnoj, povijesnoj). Iako je svako predznanje poželjno, ono nije nužno jer se oba jezika počinju učiti otpočetka. Odjel nudi mogućnost upisa na preddiplomskoj, a potom i na diplomskoj razini. Preddiplomski sveučilišni studiji Grčkog jezika i književnosti te Latinskog jezika i rimske književnosti izvode se kroz tri akademske godine (6 semestara) pri čemu se stječe 90 ECTS bodova. Nakon završetka preddiplomskog studija upisom na dvopredmetni diplomske sveučilišne studije Grčkog jezika i književnosti odnosno Latinskog jezika i rimske književnosti stječe se 60 ECTS bodova kroz dvije akademske godine (4 semestra) izvođenja studija. Također, tijekom studija organiziraju se stručne ekskurzije u Rim, Atenu i ostale važne lokalitete antičke kulture.

Osim učenja jezika, koje čini glavni dio u početnim semestrima studija, na Odjelu za klasičnu filologiju tokom studiranja nude se i drugi zanimljivi izborni predmeti kao što su Klasična mitologija, Pregled antičke civilizacije, Antička kazališna radionica i sl. Ti su predmeti ponuđeni svim studentima, i mnoge od njih ne upisuju samo studenti našeg Odjela, već i studenti drugih odjela. Također, na izbornom predmetu Antička kazališna radionica studenti kroz glumu oživljavaju antičke komedije i obogačuju ih novim, trenutno aktualnim sadržajima. Osim što podrazumijevaju dobro druženje, te su studentske predstave odlično prihvaćene od publike i često odlaze na gostovanja u druge gradove (i države). Od ostalih studentskih aktivnosti ističe se organizacija Antičkih dana u suradnji sa studentima arheologije, različita predavanja, sudjelovanje na regionalnoj konferenciji studenata klasične filologije, sudjelovanje na latinističkoj radionici u sklopu Marulićevih dana u Splitu te suradnja sa studentima i nastavnicima drugih domaćih i stranih sveučilišta.

Odjel za klasičnu filologiju broji **jedanaest** stalno zaposlenih, većinom mlađih profesora, uvijek otvorenih za dogovor i bilo kakvu pomoć. Njihova su imena i područja znanstvenog interesa:

Izv. prof. dr. sc. Milenko Lončar – Konstantin Porfirogenet, Petar Perencan, latinska srednjovjekovna epigrafika, Vrančićeve šifre

Dr. sc. Anita Bartulović, docentica – srednjovjekovni latinitet, srednjovjekovni bilježnici, antička civilizacija

Dr. sc. Nada Bulić, docentica – novogrčki, vulgarni latinski, antička filozofija, indoeuropeistica, antička književnost

Dr. sc. Linda Mijić, docentica – metodika nastave klasičnih jezika, srednjovjekovni latinitet

Dr. sc. Diana Sorić, docentica – rimska književnost, hrvatski latinitet, epistolografija, Antun Vrančić

Dr. sc. Ankica Bralić Petković, viša asistentica – srednjovjekovni latinitet, srednjovjekovna epigrafika, diplomatika, istočnojadranska obala

Daniel Nečas Hraste, viši predavač – historijska gramatika, indoeuropska religija, starolatinski natpisi

Dr. sc. Sabira Hajdarević, predavačica – grčka književnost, grčka epistolografija, grčke fikcionalne epistolarne zbirke

Dr. sc. Teuta Serreqi Jurić, predavačica – bizantska historiografija 10. stoljeća, Konstantin Porfirogenet, grčka stilistika

Dr. sc. Zvonko Liović, predavač – Homer, osobna imena, antička etimologija

Mr. sc. Sanja Smislaka Vitas, predavačica – mikenski grčki, historijska gramatika

Po završetku preddiplomskog studija grčkog jezika i književnosti odnosno latinskog jezika i rimske književnosti studenti stječu titulu prvostupnika grčkog jezika i književnosti odnosno latinskog jezika i rimske književnosti (univ. bacc. philol. graec., univ. bacc. philol. lat.). Prvostupnici posjeduju temeljna znanja koja im omogućuju čitanje i razumijevanje jednostavnijih tekstova na grčkom i latinskom jeziku te njihovo smještanje u kontekst grčke i rimske književnosti. To im daje dobar temelj za nastavak diplomskog studija grčkog odnosno latinskog jezika i književnosti, no isto tako mogu nastaviti studij nekog drugog srodnog područja humanističkih znanosti.

Po završetku diplomskog studija grčkog jezika i književnosti odnosno latinskog jezika i rimske književnosti studenti stječu titulu magistra edukacije grčkog jezika i književnosti odnosno latinskog jezika i rimske književnosti (mag. educ. philol. graec., mag. educ. philol. lat.). Osim produbljenog i temeljitog znanja struke, u što spada samostalno čitanje, prevodenje, analiziranje i komentiranje svih vrsta tekstova grčke i rimske (također srednjovjekovne latinske) književnosti, studenti su, nakon odslušanih i položenih pedagoških kolegija, osposobljeni prenijeti svoje znanje učenicima osnovnih i srednjih škola te studentima. Također, mogu surađivati sa stručnjacima drugih grana znanosti, poput povjesničara, arheologa, filozofa i svih kojima je područje interesa antičko razdoblje i tumačenje pisanih izvora. Stoga su studenti završenog diplomskog studija osposobljeni za rad u sljedećim područjima:

- prosvjeta (osnovna i srednja škola, fakultet)
- kultura (muzeji i kazališta)
- mediji
- izdavačke kuće, prevodilaštvo
- poduzetništvo
- državni arhiv

Nakon završenog diplomskog studija studenti mogu nastaviti svoje obrazovanje upisom poslijediplomskog studija i dati svoj doprinos znanosti, zaposliti se kao istraživači u nekom institutu za humanističke znanosti, na nekom znanstveno-istraživačkom projektu ili kao asistenti na sveučilištu.

STUDENTSKE INFORMACIJE

Smještaj

Studentski dom u Zadru nalazi se na adresi dr. Franje Tuđmana 24d i ima mesta za svega 206 studenata. Može se dogoditi da studenti koji su ostvarili pravo na smještaj zbog nedostatka mesta budu smješteni u Đačkom domu koji je u blizini. U planu je izgradnja novog studentskog doma, no dok se to ne ostvari, druge vrste smještaja možete potražiti na stranicama poput Njuškala ili u sveučilišnoj Facebook grupi.

Prijevoz

Studenti imaju pravo na godišnji pokaz koji se izrađuje na glavnom autobusnom kolodvoru. Da bi se to pravo ostvarilo, potrebno je donijeti potvrdu iz referade, osobnu iskaznicu, fotografiju i 20 kuna.

Knjižnice

Osim Sveučilišne knjižnice, na raspolaganju su još i Znanstvena knjižnica (www.zkzd.hr) koja se nalazi u blizini Starog kampusa, te Gradska knjižnica Zadar (www.gkzd.hr).

Mobilnost

Studenti se mogu prijaviti na Erasmus i CEEPUS programe kako bi uz finansijsku potporu neko vrijeme proveli na jednom od inozemnih sveučilišta.

Studomat

Studenti pri upisu dobivaju podatke za svoj AAI račun kojim se mogu prijaviti na Studomat. Na Studomatu se vrši upis predmeta i prijava ispitâ, a mogu se i pregledati sve upisane ocjene.

Referada i Tajništvo Odjela

Referada, odnosno Ured za preddiplomske i diplomske studije, nalazi se u zgradbi DHM-a kraj Starog kampusa (Ruđera Boškovića 5). Tajništvo Odjela nalazi se, kao i Odjel, na trećem katu zgrade Starog kampusa. Tu studenti mogu doći s upitima koji se tiču administracije.

Prehrana

Prehrana uz državnu subvenciju omogućena je u "maloj" i "velikoj" menzi, a obje se nalaze u sklopu zgrade DHM-a (Ruđera Boškovića 5). Iznos subvencije na tzv. iksici ovisi o dodijeljenoj razini prava.

Nagradivanje

Studenti koji ispunjavaju uvjete mogu se prijaviti na natječaj za sveučilišnu stipendiju koja iznosi 900 kuna mjesечно. Postoji i nagrada na Odjelu za klasičnu filologiju koja se sastoji od potvrde i dogovorenog novčanog iznosa. Od treće godine preddiplomskog studija iznimni se studenti mogu prijaviti i za Rektorovu nagradu.

Korisne poveznice

Stranica odjela - www.unizd.hr/klasicnafilologija

Facebook grupa "Klasična filologija – Zadar" - www.facebook.com/groups/230439130397559/

Foto galerija i snimke predstava - www.unizd.hr/klasicnafilologija/foto-galerija

Studentski dom - www.unizd.hr/studenti/studentski-standard/studentski-dom

Gradski prijevoz - www.liburnija-zadar.hr/

Impresum:

Sveučilište u Zadru
Odjel za klasičnu filologiju
Obala kralja Petra Krešimira IV, Zadar
http://www.unizd.hr/klasicna_filogija

Vodič za buduće studente
Uredništvo:

Josipa Bašić, Ivan Braica,
Marga Čargo, Ante Taslak,
Zvonko Liović i Vilma Kotlar

Glavni urednik: Ivan Braica

Tekstovi:

Ivan Braica, Marta Čargo,
Ante Taslak

Fotografije: Josipa Bašić,
Marijana Perić i Marin Bagić

Lektura: Zvonko Liović
Grafička priprema i tisak: FG

grafika, Zadar
Naklada: 500 primjeraka
Svibanj, 2018.

